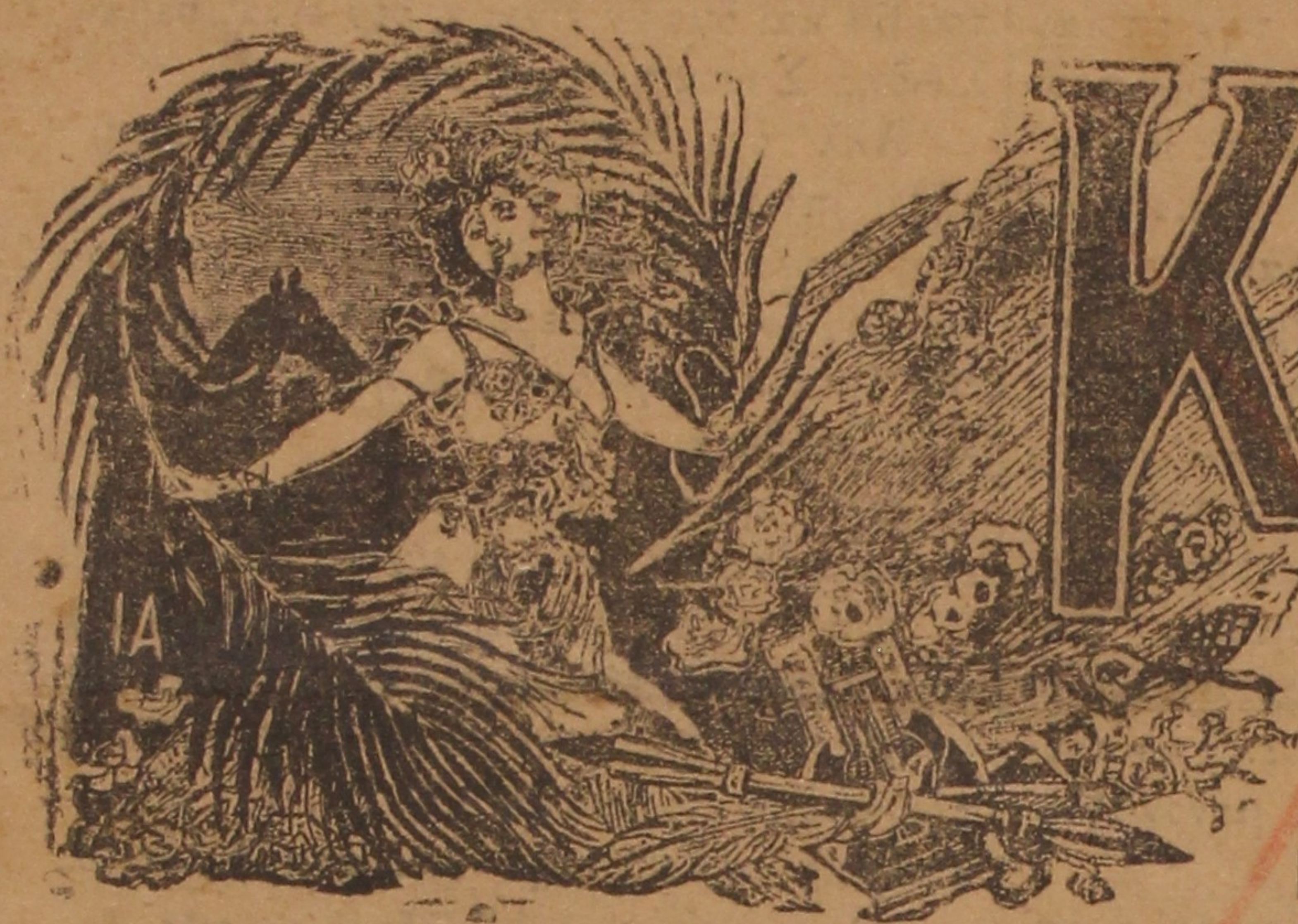

ΚΡΑΥΓΗ

ΤΟΥ ΕΚΠΗΘΕΟΝΤΟΣ ΕΛΛΗΝΙΣΜΟΥ

ΕΦΗΜΕΡΙΣ ΠΟΛΙΤΙΚΟΘΡΗΣΚΕΥΤΙΚΗ ΚΑΙ ΙΣΤΟΡΙΚΟΚΡΙΤΙΚΗ
ΕΚΔΙΔΟΜΕΝΗ ΚΑΤΑ ΚΥΡΙΑΚΗΝ ΥΠΟ Μ. Γ. ΣΑΚΕΔΔΑΡΙΟΥ

ΣΥΝΔΡΟΜΑΙ

ΕΣΩΤΕΡΙΚΟΥ

ΕΣΩΤΕΡΙΚΟΥ

ΕΤΗΣΙΑΙ Δραχ. 5

Φραγ. 10

ΕΞΑΜΗΝΟΙ » 3

» 6

ΕΚΔΙΔΕΤΑΙ ΕΝ ΠΑΤΡΑΣΙΣ ΚΑΤΑ ΚΥΡΙΑΚΗΝ

ΓΡΑΦΕΙΑ: Ὁδὸς Ἀγίου Ἀνδρέου
ἐναντι ὁμωνύμου Ναοῦ

ΚΑΙ ΠΑΛΙΝ Η ΙΣΟΒΙΟΤΗΣ ΤΟ 64 ΚΑΙ ΤΟ 911

Ἡ Βουλὴ κατεψήφισε τέλος τὴν πρότασιν τῆς ἀναστολῆς τῆς ἰσοβιότητος τῶν Δικαστῶν καὶ οὕτως ἡ δικαιοσύνη θὰ ἐξακολουθήσῃ τὸν δρόμον τῆς, τὸν ὁποῖον ἐχάραξε κατὰ τὰς παρελθούσας πέντε δεκαετηρίδας.

Ἡ ἀπόφασις τῆς Βουλῆς εἰς ἣν τὴν ὤθησεν πρῶτον ὁ ὑπουργὸς τῆς Δικαιοσύνης κ. Δημητρακόπουλος καὶ δεύτερον ὁ Πρωθυπουργὸς κ. Βενιζέλος, ἀνέτρεψε τὸν πρῶτον ὅρον τοῦ Κυβερνητικοῦ προγράμματος, τὴν ἀνόρθωσιν. Διότι ἀνόρθωσις Κράτους πραγματικὴ, ἀληθής, δὲν ἔμπορεῖ νὰ ἀπέλθῃ, ἄνευ τῆς δικαστικῆς ἀνορθώσεως.

Διὰ νὰ ὑποστηρίξουν τὴν παράτασιν τοῦ ἀθλήου αὐτοῦ παρελθόντος καὶ τὴν διαιωνίσιν τῶν διεφθαρμένων δικαστῶν, καὶ ὁ κ. Δημητρακόπουλος καὶ ὁ κ. Πρωθυπουργὸς, ἠγωνίσθησαν ἐπὶ δύο ἀντιθέτων ὀχυρωμάτων.

Ὁ κ. Δημητρακόπουλος προέταξε τὸν κλονισμόν, τὸν ὁποῖον θὰ ἐδημιούργει ἡ ἐκκαθάρισις τοῦ δικαστικοῦ κλάδου.

Ὁ κ. Βενιζέλος προέταξε τὸ θεμελιώδες τῆς ἰσοβιότητος ὡς συνταγματικῆς διατάξεως καὶ τὸν κλονισμόν ἐκ τῆς ἁρσκαίρου ἀναστολῆς.

Ἀλλὰ καὶ τὰ δύο ἐπιχειρήματα εἶνε ἀνίσχυρα κατὰ τὴν βάσιν, ἐπιβλαβῆ κατ' οὐσίαν εἰς τὴν κοινωνίαν καὶ τὴν ἀληθῆ δικαιοσύνην, ἐναντία δὲ εἰς τὴν ἀνόρθωσιν τοῦ Κράτους καὶ τῆς κοινωνίας.

Ὁ κ. Δημητρακόπουλος, εἶνε ἀληθές, ἐπεδείξατο καὶ πάλιν νομομάθειαν εὐρυτάτην, φιλολογικὴν καθόλου ἀρτιότητα καὶ ρητορείαν ἔντεχον καὶ πειστικὴν. Ἀλλὰ μέσα εἰς τὴν καρδίαν τοῦ ζητή-

ματος δὲ, εἰσῆλθε, δὲν ἠδύνατο, ἢ δὲν ἐσύμφερε νὰ εἰσέλθῃ. Ὅσα ἐπιχειρήματα προσήγαγεν ἐκ τῆς πείρας ἄλλων Κρατῶν καὶ ἐκ τῶν γνώμων ἄλλων συγγραφέων δὲν εἶχον καμμίαν θέσιν ἐντὸς τῆς καταστάσεως τῆς δικαιοσύνης τῆς Ἑλλάδος, οἷαν ἡ κοινωνία γνωρίζει ἐκ μακρᾶς πείρας μιᾶς πενηντονταετίας. Ἀν ἐν Γαλλίᾳ ἐξεκαθαρίσθησαν δικασταὶ κατὰ τὸ 48 καὶ ἂν ἐπανήλθον κατόπιν, δὲν εἶνε λόγος νὰ μὴ ἀποκαθαρθῇ καὶ ἡ Ἑλληνικὴ Δικαιοσύνη. Ἐν Γαλλίᾳ συνεκρούοντο πολιτικὰ κόμματα, βασιλόφρονες Μοναρχικοί, βασιλόφρονες Ὀρλεανισταί, Ναπολεοντίδαι, Δημοκράται, σοσιαλισταὶ καὶ ὅλων τῶν ἰδεῶν ὁπαδοί. Καὶ ὅταν τοιοῦτου εἶδους ἀνεμοὶ συγκρούονται ἀπ' ἀρκτου εἰς μεσημβρίαν καὶ ἐξ ἀνατολῶν πρὸς δυσμὰς εἴτε ἕνας πρὸς ἕνα εἴτε ὅλοι ὁμοῦ, θεθαίως τὰ θύματα εἶνε πολλὰ, οἱ κλονισμοὶ ἰσχυροί. Ὅταν δὲ ἡ γαλήνη ἐπανέλθῃ, τὸ κοινωνικὸν συμφέρον ἐπιβάλλει νὰ ἐπανορθώσουν τὰ διαπραχθέντα ἀδικήματα κατὰ τῶν ἀδικηθέντων προσώπων.

Ἀλλ' ἐν Ἑλλάδι δὲν ὑπάρχουν Δουκατικά καὶ πολιτικὰ κόμματα. Ὑπάρχει μόνον μία κοινωνία πληττομένη ὑπὸ ἀμαθῶν ἢ διεφθαρμένων δικαστῶν. Καὶ τοὺς δικαστὰς τούτους ἐζήτει αὕτη ἐναγωνίως νὰ ἀπομακρύνῃ ἐκ τοῦ ἱεροῦ ναοῦ τῆς δικαιοσύνης.

Ὁρισμένα γεγονότα ἐζήτει ὁ κ. Δημητρακόπουλος περὶ δικαστικῶν καταχρήσεων ἀπὸ τοῦ συνηγόρου τῆς ἀναστολῆς τῆς ἰσοβιότητος. Ἀλλ' εἰς τὴν πρόδηλα, εἰς τὴν διαρκὴ κραυγὴν τοῦ πόνου τῆς κοινωνίας, εἰς τὴν ὁμόφωνον κρίσιν τῶν δικηγόρων καὶ τῶν ἀρμοδίων, εἰς τὴν

ἀπροκάλυπτον γνώμην τῶν τιμίων δικαστῶν, τὰ ὁρισμένα γεγονότα εἶνε περιττά. Ἀρκεῖ ἡ ἀναθυμίασις ἢ δυσώδης νὰ δείξῃ, ὅτι ὑπάρχει πτώμα, ὅπως ὁ καπνὸς δεικνύει τὴν παρουσίαν τοῦ πυρός, καὶ τὸ καλὰ μὲν τὴν ὑδατώδη σύστασιν τοῦ ἐδάφους.

Ἄλλως ὁ Βασιλεὺς αὐτὸς κατὰ τὴν περιοδείαν τοῦ ἐν τῇ Νομῇ τῶν Πατρῶν μετὰ τὸν ἀπόκρυφον πόλεμον τοῦ 97 μετὰ παρρησίας Ἡγεμονικῆς κατήγγειλε τὴν διαφθορὰν τῆς δικαιοσύνης μετὰ τοιαύτης δριμύτητος φράσεως, ὅσῃν δὲν μετεχειρίσθη ὁ Διευθυντὴς τῆς «Κραυγῆς» ἀρχισυντάκτης ὢν τότε τοῦ «Νεολόγου», ὑπομνηματίζων τοῦ Βασιλέως τὰ ρήματα.

Πῶς ὁ κ. Δημητρακόπουλος ἐν τῇ μετὰ τοῦ Βασιλέως ἐπικοινωνίᾳ του, ἀγνοεῖ τὰς ἐπὶ τῶν δικαστικῶν προσώπων γνώμας του;

Ἀλλ' ὁ κ. Δημητρακόπουλος ἀντέταξε τὸ ἄσπιλον τῆς Δικαιοσύνης, τὸ ὁποῖον εὐρίσκεται μόνον ἐν τῇ θεωρίᾳ πρὸς τὸν δικαστικὸν βόρβωρον, ὁ ὁποῖον ἀναδίδει ἡ πραγματικότης.

Καὶ ἐκάλυψε τὸν βόρβωρον διὰ τοῦ ἀσπίλου. Οὕτω δὲ ἔσωσεν ὀλίγους δικαστάς, καὶ κατεδίκασεν ὅλην τὴν κοινωνίαν εἰς τὰς συνεπείας τῆς φαυλοκρατίας. Ἐφοβήθη τὸν κλονισμόν τὸν ὁποῖον θὰ ὑφίσταντο ὀλίγα πρόσωπα, καὶ δὲν ἐφοβήθη τὸν ψυχικὸν κλονισμόν ὁλοκλήρου τῆς κοινωνίας καὶ τῶν ὕλικῶν συμφερόντων τὴν ἀτερμάτιστον πληγὴν.

Ὁ κ. Βενιζέλος ἐξ ἄλλου διὰ νὰ παρατείνῃ τὸ ἄθλιον καθεστὼς τῆς Δικαιοσύνης ἐπήγαγε τὸ θεμελιώδες τῆς συνταγματικῆς διατάξεως.

Εὐφυῶς, ἀλλ' ἀπροσφυῶς.

Προβλέπων, ὅτι δὲν ἠδύνατο νὰ στηρίξῃ τὴν σωτηρίαν τῶν δικαστῶν ἐξ αὐτῆς τῆς ἠθικότητος καὶ ἱκανότητος των, ὡς ὁ κ. Δημητρακόπουλος, ἐπεκαλέσθη τὸ θε-

μελιώδες της περί ισοβιότητος διατάξεως.

Δέν ήμπορείτε, είπε, νά υποστηρίξητε τήν ἐκκαθάρισιν διὰ τῆς προσκαίρου ἀναστολῆς, διότι ἡ διάταξις εἶνε θεμελιώδης καί ἐπομένως διαφεύγει τήν δικαιοδοσίαν τῆς ἀναθεωρητικῆς Βουλῆς.

Προδήλως ὁ κ. Βενιζέλος συνέχισε τὸ ἰσόδιον τοῦ ἀξιώματος μετὰ τὰ πρόσωπα. Διότι τὸ Σύνταγμα τοῦ 64 δέν καθιέρωσε τήν ισοβιότητα τῶν δικαστῶν ὡς ἀρχὴν θεμελιώδη. Ἄν τὸ Σύνταγμα τοῦ 64 ἡγνῶναι ὡς θεμελιώδη τήν διάταξιν καί ἐπομένως ἀμετάβλητον ὑπὸ τῆς Ἀναθεωρητικῆς, δέν θὰ καθιέρου διακρίσεις χρονικὰς καί προσωπικὰς κατὰ τὴν ἐφαρμογὴν τῆς ἀρχῆς ταύτης. Θεμελιώδεις διατάξεις εἶνε αἱ περὶ Βασιλείας καί τῆς διαδοχῆς τῆς, αἱ περὶ τοῦ δημοσίου δικαίου τῶν Ἑλλήνων, αἱ περὶ Βουλῆς, αἱ περὶ Θρησκείας. Ἄλλ' αἱ περὶ ισοβιότητος τῶν δικαστῶν ἥμισυ καί ποσῶς. Ἄν ἦσαν καί αὐταὶ θεμελιώδεις, θὰ ἐφηρμόζοντο ἀμέσως καί ἐπιτακτικῶς. Διότι αὐτὸ εἶνε τὸ κύριον χαρακτηριστικὸν τῶν θεμελιωδῶν διατάξεων, τὸ ἀπόλυτον, τὸ ἐπιτακτικόν, ἡ ἀναγκαιότης, ἡ ἀκαμψία. Αἱ θεμελιώδεις διατάξεις εἶνε ἀρχαὶ ἐφαρμοζόμεναι ἀμέσως, μὴ ὑποχωροῦσαι οὐδὲ εἰς μίαν ὥραν ἀναβολήν, ἢ εἰς οἶον· δῆποτε ὅρον ἐκκρεμότητος, ἢ ἐξαρτήσεως ἐκ τινος συνθήκης ἢ περιστάσεως. Φέρουν τὸ κύρος ἀφ' ἑαυτῶν, διότι ἔχουν τὴν γένεσιν τῶν ἐκ τοῦ πνεύματος καί συνδέονται στενῶς μετὰ τῶν αἰσθημάτων καί τῆς πείρας τῆς ἀνθρωπότητος.

Ἄλλ' ἡ ἀρχὴ τῆς ισοβιότητος δέν εἶνε ἀπόλυτος. Εἶνε μία ἀρχὴ τὴν ὁποίαν ἐπινοεῖ ἡ Κυβερνητικὴ τέχνη ἔχουσα ὑπ' ὄψιν τὸ κοινωνικὸν συμφέρον ἐκ τῶν ὑστέρων, οὐχὶ τὴν ἐκ τῶν προτέρων ἀπόλυτον ἀλήθειαν. Ἡ ἀρχὴ τῆς ισοβιότητος στηρίζεται καί ὑπάρχει ἐξ αὐτῆς τῆς ἠθικότητος τῶν δικαστῶν. Ἄμα λείψη ἡ ἠθικότης, δέν ὑπάρχει ισοβιότης, δέν ἡμπορεῖ νὰ στηριχθῇ ισοβιότης. Εἶνε ἔννοια σχετικὴ ἔννοια τόπου καί χρόνου τροποποιουμένη κατὰ τὰς ἀντιλήψεις τοῦ τόπου καί τοῦ χρόνου.

Ἀλλὰ καί ὡς συνταγματικὴ διάταξις δέν εἶνε θεμελιώδης. Διότι τί λέγει τὸ 88 ἄρθρον τοῦ Συντάγματος τοῦ 64;

«Καθιερῶ, λέγει, τὴν ισοβιότητα, ἀλλ' ὑπὸ ὅρων. Καί οἱ ὅροι εἶνε νὰ ἀρχίσῃ αὕτη διὰ μὲν τοὺς Ἀρειοπαγίτας καί Ἐφέτας μετὰ τετραετίαν, διὰ δὲ τοὺς Πρωτοδικὰς μετὰ ἑξαετίαν, ἀπὸ τῆς δημοσιεύσεως τοῦ Συντάγματος.

Αὐταὶ αἱ διακρίσεις περὶ τὰ πρόσωπα καί τὸν χρόνον τῆς ἐφαρμογῆς αἵρουν τὸν χαρακτηρισμὸν τοῦ θεμελιώδους τῆς διατάξεως. Ἄν τὸ Σύνταγμα ἡγνῶναι τὴν ισοβιότητα ὡς ἀρχὴν ἀπόλυτον, θὰ τὴν ἐφήρμοζεν ἀμέσως, ἀνεξαρτήτως προσώπων, ὅπως αἱ περὶ δημοσίου δικαίου καί θρησκείας καί Βασιλείας. Ἀλλὰ δέν ἐσκέφθη οὕτω. Οἱ νομοθέται τοῦ Συντάγματος ἐκείνου εἶπον: Δέν θέτομεν ἀπόλυ-

τον ἀρχὴν, ἀλλὰ σχετικὴν, τὴν ὁποίαν ἐξαρτῶμεν ἐκ τῆς ἠθικότητος τῶν προσώπων, εἰς τὰ ὁποῖα ἀποδίδεται. Καθιερῶμεν τέσσαρα ἔτη διὰ τοὺς Ἀρειοπαγίτας καί Ἐφέτας καί ἑξ ἔτη διὰ τοὺς Πρωτοδικὰς διὰ νὰ ἀρχίσῃ ὁ θεσμὸς τῆς ισοβιότητος. Αὐτὰ ἰὰ τέσσαρα καί τὰ ἑξ ἔτη ἦτο μία ἐπιφύλαξις διὰ τὴν Κυβέρνησιν, ἐν διάστημα μελέτης, διὰ νὰ σκεφθῇ τίνας θὰ ἦσαν ἄξιοι προστασίας τῆς ισοβιότητος καί τίνας ἄξιοι ἀποπομπῆς. Ἦτο λοιπὸν διάταξις προσωπικὴ, καί οὐχὶ ἀπόλυτη, γενικὴ, ἀπόλυτος. Τῆς προστασίας ταύτης δικαιούνται μόνον οἱ ἄξιοι αὐτῆς.

Τοῦτο ἄλλως τε ἀποδεικνύει καί ἡ ἐπὶ τῆς ισοβιότητος συζήτησις τῆς Συνελεύσεως ἐκείνης.

Ὁ Μίλησης εἰς τῶν ἐπιφανῶν δικηγόρων καί ρήτωρ ἐκ τῶν ὀλίγων, τοῦ; ὁποίου; καί σήμερον ἔτι δέν ἀνέδειξεν ἢ Ἑλλὰς ὑπεστήριξεν ὅτι δέν ἀρκοῦν τὰ τέσσαρα καί τὰ ἑξ ἔτη διὰ νὰ ἐξευρεθῶν τὰ πρόσωπα τὰ ἄξια τῆς ισοβιότητος, ἀλλὰ νὰ ἀρχίσῃ αὕτη ἀπὸ τῆς δημοσιεύσεως τοῦ νόμου περὶ προσόντων τῶν δικαστῶν. Δηλαδή ὁ Μίλησης παρέτεινε ἀκόμη τὴν ἀργίαν τῆς ισοβιότητος.

Ὁ Κόκκινος ἐκ τῶν ἐπιφανεστέρων Καθηγητῶν τοῦ Πανεπιστημίου, κριτικὸς βαθὺς καί ρήτωρ ἐπιφανὴς καί γνώστης τῆς Ἑλληνικῆς γλώσσης ὑπεστήριξε τὴν πρότασιν τοῦ Μίλησης. Ἀλλ' ὁ Κουμουνδούρος, Ὑπουργὸς τότε ὑπεστήριξε τὴν ἐξαετὴ δοκιμαστικὴν προθεσμίαν διὰ μίαν παρατηρήσεως βαθείας ἐκ τῆς πείρας ἐξαχθείσης, ἢ ὁποῖα καί σήμερον ἔτι ἔχει τὸ κύρος τῆς ἀληθείας.

Μὴ πιστεύετε καί τόσον πολὺ, εἶπε εἰς τὰ προσόντα τοῦ νόμου διὰ νὰ εὕρητε δικαστὰς ἄξιους τοῦ ὀνόματος καί τῆς δικαιοσύνης. Δυσπιστεῖτε εἰς τὰ ἐξωτερικά των τεκμήρια, τὰ ὁποῖα χαράσσει ὁ νόμος. Ὁ Δικαστὴς πρέπει νὰ ἦναι ἀκέραιος, ἠθικός. Καί τὰ διπλώματα δέν κάμνουν τὴν ἠθικὴν, τὴν ἀκεραιότητα. Μεταξὺ δὲ δικαστοῦ ἀνικάνου ἀλλ' ἀκεραίου, προτιμῶ αὐτόν. Διότι ὁ ἀνίκανος διὰ τῆς πείρας θὰ γείνη ἱκανός, ἐνῶ τὸ τὸ διπλωμα δέν παρέχει τὴν ἠθικὴν καί τὴν ἀκεραιότητα.

Τὸ ἄρθρον ἐψηφίσθη μετὰ τὴν ἐξαετὴ προθεσμίαν.

Προδήλως λοιπὸν τὸ ἄρθρον δέν καθιέρου διάταξιν ἀπόλυτον, ἀλλὰ κοινὴν σκοποῦσαν μόνον τὸ συμφέρον τῆς κοινωνίας καί διὰ δικαστὰς ἄξιους τῆς ισοβιότητος.

Τὸ ζήτημα λοιπὸν ἐτίθετο οὕτως.

Οἱ ὑπάρχοντες δικασταὶ εἶνε ἄξιοι τῆς ισοβιότητος κατὰ τὸ γράμμα καί τὸ πνεῦμα τοῦ Συντάγματος τοῦ 64;

Ἡ πείρα τοῦ τεσσαρχικοντιστοῦς διαστήματος ἀπὸ τῆς ἐφαρμογῆς τῆς ισοβιότητος μάς ἐμπνέει τὴν πίστιν, ὅτι οἱ δικασταὶ εἶνε ἄξιοι τῆς ισοβιότητος;

Αὐτὸ τὸ ζήτημα ἔθετο τὸ Σύνταγμα

τοῦ 64 καί ὅχι ἂν εἶναι ἢ δέν εἶναι θεμελιώδης Συνταγματικὴ διάταξις.

Ἄλλ' ὁ κ. Βενιζέλος ὅπως περιφρουρήσῃ ὑπὸ τὰς πτέρυγας τῆς ισοβιότητος τοὺς φαύλους δικαστὰς ἐπέσεισε τὸν κλονισμόν, ὃν θὰ ἐπέφερεν ἐν τῇ συνειδήσει τῶν δικαστῶν ἡ ἰδέα, ὅτι ἡ ισοβιότης δέν εἶναι σταθερά.

Ἄλλ' ἐπὶ εἴκοσι ἔτη ἐπὶ Ὀθωνος δέν εἶχομεν ισοβιότητα καί εἶχομεν δικαστὰς.

Ἐπὶ δύο ἔτη ἐπεράσαμεν καλὰ κατὰ τὴν Μεσοβασιλείαν.

Καί ἐπὶ ἑξ ἔτη μέχρι τῆς ἐφαρμογῆς τῆς ισοβιότητος κατὰ τὸ 1870 εἶ δικασταὶ καί ἡμεῖς τὴν ἐπεράσαμεν καλὰ.

Μάλιστα κατὰ τὴν ἐξαετίαν τῆς ἐκκρεμότητος ἢ θέσις τῶν δικαστῶν ἦτο τρομερά. Διότι ἐπὶ ἑξ ἔτη οἱ δικασταὶ ἦσαν ὑπὸ ἀγωνίαν. Θὰ τοὺς πάρῃ τὸ σάρωμα; Θὰ τοὺς ἀφήσῃ; Ἦσαν μεταξὺ ζωῆς καί Χάρου. Ἡ μᾶλλον ἦσαν εἰς τὸ Πουργατώριον κατὰ τὸ θεολογικὸν δόγμα τῆς Ρωμαϊκῆς Ἐκκλησίας, μεταξὺ τοῦ κόσμου καί τοῦ Παραδείσου. Τὸ Σύνταγμα τοῦ 64 τοῖς ἔλεγε: Ἐχετε προθεσμίαν ἐξαετὴ νὰ μετανοήσετε, νὰ ἀναβαπτισθῆτε, νὰ γίνητε βέλτεροι ἑαυτῶν. Ἰδοὺ ἡ πύλη τῆς ισοβιότητος. Εἰσθε σκληροκάρδοι καί ἐμμένετε εἰς τὴν φαυλότητα; Θὰ σὰς κρημίσω εἰς τὰ ἐδάφη τῆς γῆς καί θὰ ἀποθάνετε ἀφανεῖς. Διότι ἡ Δικαιοσύνη εἶναι ἰέρεια ἀγνή, ἀσπιλος ἀμίαντος καί ἀμόλυντος.

Ἀλλὰ τὸ Σύνταγμα τοῦ 1911 καθιέρωσε μίαν ἀρχὴν ὅλως ἀντίθετον.

Εἶπεν εἰς τοὺς δικαστὰς. Κουτσοί, στραβοὶ ὅλοι εἰς τὸν Ἅγιον Παντελεήμονα.

Εἶπε καί εἰς τὴν κοινωνίαν. Ὑπέφερες τόσα ἔτη τὸν ἐκφυλισμὸν τῆς δικαιοσύνης. Ὑπόμεινε ἀκόμη. Θὰ σὲ σώτῃ τὸ ὅσον ἔτο; τῆς ἡλικίας, ἢ ὁ θάνατος ὁ φυσικός. Ἐω: τότε κραύγαζε τὸ τοῦ φαλμωδοῦ. -- Δικαιοσύνην μάθετε οἱ ἐνοικοῦντες ἐπὶ τῆς γῆς.

Ἡ «Κραυγὴ» θαυμάζει τὸ ἔργον τοῦ κ. Βενιζέλου, τὸ ὁποῖον ἀνοίγει νέαν ἐποχὴν καί ἐμβάλλει μίαν ἐλπίδα ζωῆς καί προόδου καί μὴ τὴν ἀλήθειαν μίαν ἐλπίδα ἐθνικῆς σωτηρίας.

Ἄλλ' ὑπάρχουν ζητήματα, ἐφ' ὧν ἡ «Κραυγὴ» ἔνεκα τοῦ εἴδους τῶν μελετῶν τῆς, ἐσχημάτισε πεποιθήσεις τόσον στερεῶς κολλημένας, ὅσον δέν ἦτο ὁ χιτὼν τῆς Δηϊανείρας ἐπὶ τοῦ σώματος τοῦ Κενταύρου Νέσσου.

ΚΟΚΚΟΡΗΣ

Παρέλθε ὀλίγα ἰδιότροπα ὑφίσματα τὸ ἐμποροραφεῖον Ἰ. Κόκκορη. Οἱ θέλοντες νὰ ἐνδυσθῶσιν ὅλως ἰδιοτροπῶς ἄς σπεύσωσιν.

ταξὶ ἐνδὸς λαοῦ καὶ τοῦ βασιλέως του δὲν ἐπαίχθη.

Ὁ ταχυδρόμος οὗτος δὲν διήλθε ποσὸς!

Τὶ νὰ συνέβη ἄραγε; Τοῦτο πρόκει-
ται νὰ εἰπωμεν.

(Ἡ συνέχεια εἰς τὸ ἐπόμενον)

22 Μαΐου 1911 — ΙΤΑΛΙΚΗ ΦΙΛΟΛΟΓΙΑ — Ἐπιφύλλις 23

ΑΙ ΔΥΟ ΒΕΑΤΡΙΚΑΙ

ὑπὸ ANTON GIUGLIO BARRILI
(Μετάφρασις Β. Μ. ΣΑΚΕΛΛΑΡΙΟΥ)

(Συνέχεια ἐκ τοῦ ἀριθ. 46)

— Καὶ ἐν συνοδείᾳ; Πολὺ ὥραϊα! — εἶπεν ἡ μαρκησία, ἀγανακτοῦσα. — Αὐτὸ δὲν τὸ ἐπερίμε-
να ἀπ' αὐτόν. Πόσον μᾶς προσφέρει ὑπηρεσίαν, μὲ
τὸ νὰ θέλῃ ἕνα μάρτυρα, αὐτὸ θὰ τὸ μάθῃ ὁ ἀ-
ξιώτατος ἱππότης.

Φθάσασα εἰς τὰ βασιλικά διαμερίσματα, συ-
νήντησε τὸν δὸν Φερνάνδον Ταλαβέραν, ὅστις ἐ-
ξήρχετο ἐκ τῶν δωματίων τοῦ Βασιλέως. Τὸ συμ-
βούλιον μόλις τότε εἶχε λυθῇ, καὶ ὁ ἐπίσκοπος δὲ
Ἀβίλα διέσχίζεν ἡρέμα τὸν μέγαν διαδρόμον, ψι-
θυρίζων τὰς προσευχάς του, μὲ τὸ προσευχητάριον
ἀνὰ χεῖρας. Εἶνε γνωστὸν, ὅτι πᾶσαι αἱ περιστά-
σεις εἶνε καλὰ διὰ τὰ ἀπαγγελθῶσιν οἱ κανόνες.

— Τὴν χεῖρα τῆς ἐξοχότητός σας ἀσπάζομαι
— εἶπεν ἡ δόνα Βεατρίκη μόλις ἐπλησίασεν.

Ὁ Ἐπίσκοπος δ' Ἀβίλα κατεβίβασε τὸ δι-
βλῖον καὶ ὕψωσε τοὺς ὀφθαλμούς διὰ νὰ παρατη-
ρήσῃ τὴν κυρίαν.

— Αἱ σεῖς εἴθε, κόρη μου; Εἰρήνη ὑμῖν.

— Θὰ ἔχω τὴν εἰρήνην, — ἀπήντησεν ἡ δόνα
Βεατρίκη. — Ὅταν ἡ ἐξοχότης σας μοὶ ἱκανοποιή-
σῃ μίαν περιέργειαν.

— Εἶνε ἀμάρτημα ἡ περιέργεια; εἶπεν ἐ-
κείνος μειδιῶν.

— Ἀλλ' ὅμως σὰς ὑπόσχομαι ὅτι εἶνε μικρά.

— Τότε εἶνε ἀμάρτημα μικρὸν εὐκόλως θὰ
σὰς τὸ συγχωρήσω.

— Λοιπὸν ἱκανοποιήσατέ την — ἐπανελάθεν ἡ
μαρκησία. — Ἐπεθύμουν νὰ μάθω παρὰ τῆς ἐξοχ-
ότητός σας, ποῖοι λόγοι ὑπάρχουσιν... κατὰ τῶν προ-
τάσεων τῶν ὑποβληθεισῶν ἐκ μέρους τοῦ δὸν Χρι-
στοβάλ Κολὸν πρὸς τοὺς βασιλικούς κυρίους μας.

— Τί δια... — ἐπῆγε νὰ εἴπῃ ὁ ἐπίσκοπος δ'
Ἀβίλα. — Τί παράδοξος ἰδέα εἶνε ἡ ἰδική σας,
δόνα Βεατρίκη; Ἀσχολεῖσθε καὶ σεῖς με τὴν
Γεωγραφίαν;

— Ἰδοὺ. — ἐπανελάθεν ἡ δόνα Βεατρίκη γω-
ρὶς νὰ ταραχθῇ ποσὸς. — Ἠκούσα νὰ συζητῶσι
τόσον διὰ τὰ σχέδια τοῦ Γενουηνοῦ, καὶ ἡννόησα
τόσον ὀλίγον!

— Ὅντως δὲν εἶνε ὕλη διὰ γυναικείας ὁμι-
λίας. — ἀπήντησεν σοβαρῶς ὁ Ταλαβέρα. — Εἶνε
ὕλη διὰ τοὺς πεπαιδευμένους.

— Ἀλλ' οὐτε καὶ οἱ πεπαιδευμένοι ἡδυνή-
θησαν νὰ ἐννοήσωσιν πολλὰ, δὲν εἶνε ἀληθές; Τὸ
Συμβούλιον τῆς Σαλαμάγκας δὲν κατώρθωσε νὰ
ἀντικρούσῃ οὐδὲν θέμα τοῦ δὸν Χριστοβάλ.

— Δὲν κατώρθωσε!... δὲν κατώρθωσε!... εὐ-
κόλως ἐλέγχθη! δὲν κατώρθωσε! — ἐφθύρυσεν ὁ
Ἐπίσκοπος δ' Ἀβίλα. Σεῖς κυρία μαρκησία, καὶ
τοῦτο ἄς τὸ εἰπωμεν μὲ τὴν ἀδειάν σας, δὲν δύνα-
σθε νὰ ἐννοήσατε ὅλους τοὺς λόγους τοὺς θεολο-
γικούς, τοὺς ὑψηλοὺς καὶ ἀπορρήτους λόγους, οἵ-
τινες ἀντιτίθενται εἰς τὴν θεωρίαν τοῦ Γενουη-
νοῦ ναυτικοῦ.

— Ἀλλ' ἡ θεολογία δὲν ἔχει οὐδεμίαν σχέ-
σιν ἐνταῦθα. — ἀπήντησεν ἡ μαρκησία δὲ Μόυα.
— Ὁ δὸν Διέγος Δέζας, ὅστις εἶνε ὁ πρῶτος καθη-
γητὴς τῆς θεολογίας ἐν Σαλαμάγκῃ...

— Ὁ πρῶτος! — διέκοψεν ὁ δὸν Φερνάνδος
Ταλαβέρα. — Ὁ πρῶτος! Εἶνε ὁ πρῶτος, διότι
τόσοι ἄλλοι δὲν ὑπάρχουσιν νὰ τὴν διδάξωσιν εἰς
τὰς σχολάς, ἢ ἔχουσιν τραπὴ ἄλλην ὁδόν. Δὲν ἀ-
νοῦμαι τὴν ἱκανότητά τοῦ ἄλλ' εἶνε νέος ὁ Δέ-
ζας, πολὺ νέος; θὰ ἀναπτυχθῇ ἡλικιούμενος, καὶ
τινες ἀναθρασμοὶ θὰ σβεσθῶσιν, ἐν τῷ ἐγκραλῶ
του. Βεβαίως... δὲν ὑπάρχει, εἰς τὰ σχέδια τοῦ
δὸν Χριστοβάλ Κολὸν, οὐδὲν τὸ ὁποῖον νὰ ἐγγίξῃ
ἀπ' εὐθείας εἰς τὴν ὑψάλον τῆς αἰρέσεως ἄλλὰ
φοβοῦμαι μήπως τὸν κτυπήσωσιν ἐκεῖ, τὸ φοβού-

μαι πάρα πολὺ, κόρη μου. Ἀλλὰ καὶ τὴν θεολο-
γίαν ἐὰν ἀρῇσωμεν, ὑπάρχουσιν οἱ λόγοι τῆς φυ-
σικῆς τάξεως, οἵτινες κυρηθατοῦσι πρὸς τὴν τρελ-
λὴν πρότασίν του.

— Ἐννοῶ — εἶπεν ἡ μαρκησία, ἥτις ἦτο ἐν
ἀπαρχῇ σπουδῶν — θέλετε νὰ εἴπητε, ὅτι ἐν
πλοῖον, ὅταν κατέλθῃ εἰς τὸν κατώτερον κόσμον,
δεδομένου ὅτι ὁ κόσμος οὗτος ὑπάρχει, δὲν θὰ ἡ-
δύνετο νὰ ἀνέλθῃ πάλιν τὴν κλυτολόγηται τῆς
σφαίρας.

— Μοὶ φαίνεται προφανές — ἐκρούχασεν ὁ Τα-
λαβέρα, τοῦ ὁποῦ οἱ ὀρθόλομοι ἤστραψαν ἐξ ἡ-
δονῆς ἐπιστημονικῆς. — Μοὶ φαίνεται προφανές
καὶ χαίρω βλέπων ὅτι ἐννοεῖτε τόσον περὶ τούτου
καὶ σεῖς.

— Γνωρίζω καὶ ἄλλα — εἶπεν ἡ Μαρκησία. —
Γνωρίζω ὅτι οἱ κάτοικοι τοῦ κάτω κόσμου, ἐὰν
κάτοικοι ὑπάρχουσιν, ἔπρεπε νὰ εἶνε ἀντίποδες
πρὸς ἡμᾶς καὶ μὲ τοὺς πόδας πρὸς τὰ ἐπάνω...

— Καὶ μὲ τὴν κεφαλὴν πρὸς τὰ κάτω. — προ-
σέθηκεν ὁ Ταλαβέρα. — τί ὥραϊα στάσις διὰ τοὺς
ἀντίποδας! Εἶνε τρελλός, ὡς λέγω, τρελλός γὰρ
δέσιμον.

— Ἀλλὰ τὰ τεκμήρια... — ἐπανελάθεν ἡ
μαρκησία. — Τὰ τεκμήρια μακροχρόνιων χωρῶν
καὶ κατοικησίων; τεκμήρια ἐλθόντα πρὸς ἡμᾶς
ὑπὸ μορφὴν ἐσκαλισμένων ξύλων... ὑπερμεγέθων
καλάμων, καὶ ἐνὸς εἶδους ἀγνώστου...

— Opus diavoli, κόρη μου! Τοῦλάχιστον, δύναται νὰ τὸ ὑποπτεύσῃ τις καὶ δικαίως.
Νομίζετε σεῖς ὅτι ὁ διάβολος δὲν δύναται, διὰ τοὺς
σκοτίους σκοπούς του, νὰ δώσῃ μορφὴν εἰς μίαν
δέσμην καλάμων ἀρυσίων, ἀναπτυχθέντων ἐν τῇ
ὄχθῃ τῆς Στυγὸς του, ἢ τοῦ Φλεγέθωντός του;
Τοῦτο, διὰ νὰ εἴπῃ τις τὴν ἀλήθειαν, εἶνε μυθο-
λογία. — προσέθηκεν ὁ Ἐπίσκοπος δ' Ἀβίλα
μειδιῶν. — πλὴν ἐγὼ νὰ εἴπω, μὲ τοῦτο,
ὅτι ἡ τέχνη τῆς ἐφευρέσεως δὲν λείπει ἀπὸ τὸν
διάβολον. Καὶ καλῶς οὗτος δύναται νὰ σχημα-
τίσῃ εἰς ἓν τεμάχιον ξύλου, σχήματα παρόμοια
γλυπτικῆς, καὶ νὰ τὸ περιπλέξῃ ἐπὶ πῶν ὑδάτων
τοῦ ὠκεανοῦ, διὰ νὰ ἀγάγῃ εἰς πλάνας τοὺς ἀτυ-
χεῖς θνητοὺς, καθιστῶν αὐτοὺς ὑπερρήτουνες, διὰ
νὰ πιστεῦσιν ἐν αὐτοῖς ὁμοίους...

— Τῷ Θεῷ; — ὑπέβαλεν ἡ μαρκησία.

— Ὅχι, δὲν ἤθελον νὰ εἴπω τόσον — ἀπῆν-
τησεν ὁ Ταλαβέρα. — ἀλλὰ τοῦλάχιστον ὁμοίους
πρὸς ἐκείνους, οἵτινες ἔχουσιν ἐπὶ μακρὸν ἐνδι-
ατρίψῃ ἐπὶ τῶν σοφῶν διβλίων καὶ τῶν Ἀγίων
Γραφῶν.

— Ἀλλὰ τί λέγετε, πάτερ! — ἀνέκραξεν ἡ
ὥραϊα μαρκησία, μὲ ὕψος κατανύξεως. — Ὑπάρ-
χουσι τοιοῦτοι κίνδυνοι;

— Ναί, κόρη μου, ὑπάρχουσιν, καὶ ἔχουμεν
τούτων συχνὰ παραδείγματα.

— Σεῖς εἴθε λοιπὸν ἐνεντίος, ἀπολύτως ἐ-
ναντίος εἰς τὴν πρότασιν τοῦ Γενουηνοῦ;

— Ἀς κάμωμεν διάκρισιν — ἀπήντησεν ὁ Τα-
λαβέρα. — Tò distingue frequenter
sunt ista: παρὰ πολὺ εἰς τὰς σχολαίς. Ἐναντίος
ναί, ἀπολύτως ὄχι. Καὶ τοῦτο δι' ἕνα εὐλογον
λόγον. Ὁ σοφὸς δὲν περιχλίσταται ποτὲ εἰς τὰς
διαβεβαιώσεις του, ἢ εἰς τὰς ἀρνήσεις του ὡς εἰς
δράκον ὠχυρωμένον, ἐκτὸς τῶν θρησκευτικῶν δο-
γματίων, εἰς ὅλας τὰς περιπτώσεις εἶνε ἐπιτηδεύ-
μενη ἡ ἀμεθολία, καὶ ἡ ἀναμνήν νέων φῶτων
καὶ νέων ζητημάτων. Dubitat Augu-
stinus.

— Ὑπάρχει λοιπὸν ἐλπίς ὅτι θὰ μεταβληθῇ
πρὸς τὸν πτωχὸν ἐκείνον πλοῖον, τοῦ ὁποῦ τὰ
σχέδια εἶνε τόσον ἀπέραντα, τόσον γυναικόφρων,
ὥστε θὰ ἡδύνετο νὰ περιποιηθῇ τιμὴν εἰς τὸ
στῆμα τῆς Καττιλλίας.

— Κόρη μου, τρέχετε πολὺ. Δὲν εἶμαι Δο-
μικανὸς ἐγώ. Εἶμαι ἱεροσολυμίτης. Οἱ Δομικανοὶ
εἶνε πάρα πολὺ εὐεχέστεροι ἐνστερνίζονται μίαν ἰ-
δεάν καὶ προχωροῦσιν ἔμπρὸς μὲ αὐτὴν, εὐθυγοί,
πεποιθότες, ὥστε νὰ ἐδιδόζον πάντοτε κατὰ τῶν
ἀπίστων. Ἡμεῖς εἴμεθα μᾶλλον περισκεπτοί. Ἐγὼ
δὲ, ἔχω εἰδικὴν ὀρεῖλὴν. ἐν τῇ ὕψηλῃ καὶ λε-
πτοτάτῃ θέσει, εἰς ἣν μὲ ἔθελον ἡ εὐνοία τῆς
βασιλείας ἡμῶν. Ἀλλὰ θὰ ἐπεθυμῶτε νὰ θέσω
τὴν ἐξουσίαν μου εἰς τὴν ὑπηρεσίαν μίαν φαντα-
σιοπληξίας;

— Φαντασιοπληξία, πάλιν!

— Βεβαίως, καὶ δὲν ἀξίζει ἐπὶ τοῦ παρόντος
ἄλλου ὀνόματος. Εἰς τὴν παρούσαν κατάστασιν
τοῦ ζητήματος, τὸ σχέδιον τοῦ Γενουηνοῦ εἶνε
ὁμοῖον ἐνὸς φαντασιοκόπου.

— Λοιπὸν, αὐτὴ εἶνε ἡ γνώμη σας πάτερ;
Δὲν δύναται τις νὰ γυρίσῃ τὴν σφαῖραν;

— Δὲν δύναται, δὲν δύναται! — ἀπήντησεν ὁ
ἐπίσκοπος δ' Ἀβίλα. — Κατ' ἐμὲ, καὶ κατ' ἐ-
κείνους, ὅσοι ἔχουσιν ὀρθὴν τὴν κρίσιν δὲν δύνα-
ται. Πρέπει νὰ σὰς τὸ ψάλλω μούσικῶς!

Ἐν δὲ τῷ ἀντήγει ἐπὶ τῶν πλακῶν τοῦ δια-
δρόμου, ὅπισθεν τῆς δόνας Βεατρίκης. Προτοῦ
αὐτὴ στρέψῃ διὰ νὰ ἴδῃ τίς ἦτο ὁ νεοελθὼν, οὗτος
ἐδέρχθη τὴν ἀποστροφὴν τοῦ ἐπισκόπου δ' Ἀ-
βίλα.

— Ἐλθετε ἐδῶ, ἐντιμότητε. Γνωρίζετε ὅτι
ἡ μαρκησία δὲ Μόυα, ἡ εὐγενεστάτη ἀδελφὴ σας,
ἐπέδωκε εἰς τὴν σπουδὴν τῆς Γεωγραφίας, τῆς κο-
σμογραφίας, καὶ μετέχει κάπως τῆς θεολογίας;
Θὰ τὴν κάμωμεν δόκτορα.

— Τί εἶνε αὐτὰ; — ῥωτήσεν ἡ δόνα Βεα-
τρίκη, ὀρθοῦσα τὴν κεφαλὴν καὶ συσπῶσα τὰς ὀ-
φρὺς κατὰ τὸν τρόπον ἐκείνον, ὃν γνωρίζετε. —
Ἡ ἐξοχότης σας ἔχει τὸ ὕψος ἐμπαικτικόν.

— Ὅχι, γαριέσσα κυρία, σύγγνωτε! — ἀπῆν-
τησεν ὁ Ταλαβέρα, ἀντιληφθεὶς ὅτι ὑπερέβαινε
τὰ ὅρια. — Ὁμῖλουν διὰ νὰ σὰς ἐπαινώσω τούταν-
τίον. Ἐὰν ἐγνωρίζετε τοὺς δίους τῶν Ἀγίων, θὰ
ἐμυθάζεσθε ἀκόμη ὅτι δύο δέσποινα: Ρωμαῖα, ἡ
Παυλίνα καὶ ἡ Εὐστοχία, ἡξιώθησαν νὰ συγκατα-
λεχθῶσι μὲ τὰ μᾶλλον ἀνεπτυγμένα πρόσωπα
τῆς ἐποχῆς τῶν καὶ ὁ ἅγιος Ἰερώνυμος, ὁ μέ-
γας διδάσκαλος τῆς ἐκκλησίας, δὲν ἐδίσταζε νὰ
προστρέγῃ πρὸς αὐτάς διὰ νὰ τὰς συμβουλεύηται
ἐπὶ τῶν σπουδαιοτέρων ζητημάτων τῆς ἀναγεν-
νομένης πίστεως.

— Ἐν τῷ μεταξύ τὸ πρόσωπον, τὸ ὁποῖον
ὁ δὸν Φερνάνδος δὲ Ταλαβέρα εἶχε γαριετίσει μὲ
τότε τίτλον τοῦ ἐντιμωτάτου, ἤρχετο τρίτον μέσῳ
τόσης σοφίας. Ἦτο ὁ δὸν Φραγκίσκος Μπιδά-
δILLA τετιμημένος διὰ τοῦ παραστήμου τῆς Καλα-
τρέας. Σοβαρὸς καὶ βαρὺς εὐπατρίδης, ὁμοίᾳζε
πρὸς τὴν εὐγενὴ ἀδελφὴν του, καθ' ὃν τρόπον εἰς
ἀνὴρ οὐχὶ ὥραϊος δύναται νὰ ὁμοιάσῃ πρὸς μίαν
γυναῖκα ἐκτάκτου καλλονῆς. Ἦτο ἐξ ἴσου εὐθύ
τὸ πρόσωπον, ἀλλ' ἐν αὐτῷ προῦχεν ἐλάττωμα ἢ
χάρις ἥτις ἐπιδοθεῖ τὴν ὑπεροχὴν τοῦ ὕψους ἢ
τὴν συμπληροῖ. Τὰ χαρακτηριστικά τοῦ προσώπου
ἦσαν τὰ αὐτὰ ἐν τῷ συνόλῳ αὐτῶν ἄλλ' ἐν τῷ
ἀνδρὶ ἦσαν μᾶλλον ζωηραὶ αἱ γραμμαὶ, μᾶλλον
βαθὺ τὸ δέσμη, ἡ κόρη τῶν ὀφθαλμῶν ἐπίσης
γλυκὴ, ἀλλ' ἄνευ τῶν ζωηρῶν ἀναλαμπῶν, αἵ-
τινες ἐκδηλοῦσι τὰς πρώτας λέξεις τῆς ψυχῆς.
καὶ δύνανται νὰ ἐκφράσωσι τὴν καλωσύνην ὅπως
καὶ τὴν ὀργὴν αἱ ὀφρὺς μᾶλλον πυκναὶ εἶδον ὅ-
ψιν σκληρότητος καὶ ἦσαν πάντοτε συσπαιμέναι,
ἐνῷ ἐκεῖναι τῆς δόνας Βεατρίκης ἐφαιδρύνοντο
συχνάκις καὶ προθύμως ἐν τῇ ἐκφράσει τῶν λε-
πτῶν καὶ εὐγενικῶν αἰσθημάτων.

— Ἰδοὺ ἐν μέγα ἐλόγιον — εἶπεν ὁ ἐντιμώ-
τατος ΜπιδάδILLA. — Καὶ πόθ' ἤλθεν ἡ τόση
ἐπιστήμη, εἰς τὴν ἀδελφὴν μας, μαρκησίαν δὲ
Μόυα;

Ἡ εἰρωνεῖα ἐτρέψεν ἐν τῷ τόνῳ τοῦ ἀλαζώ-
νος εὐπατρίδου καὶ ἡ δόνα Βεατρίκη ἐστράφη
νὰ παρατηρήσῃ τὸν ἀδελφόν, ἐτοίμη νὰ τῷ ἀντα-
ποδώσῃ τὰ ἴσα, ἐν λόγοις καὶ ἐν ἔργοις.

ΤΑΣ ΤΥΠΟΓΡΑΦΙΚΑΣ ΣΑΣ

ΕΡΓΑΣΙΑΣ

ΕΙΣ ΤΟ ΠΡΑΚΤΟΡΙΟΝ ΤΩΝ ΕΦΗΜΕΡΙΔΩΝ

μελιώδες της περί ισοβιότητος διατάξεως.

Δὲν ἤμπορεῖτε, εἶπε, νὰ ὑποστηρίξητε τὴν ἐκκαθάρισιν διὰ τῆς προσκαίρου ἀναστολῆς, διότι ἡ διάταξις εἶνε θεμελιώδης καὶ ἐπομένως διαφεύγει τὴν δικαιοδοσίαν τῆς ἀναθεωρητικῆς Βουλῆς.

Προδῆλως ὁ κ. Βενιζέλος συνέχευε τὸ ἰσόδιον τοῦ ἀξιώματος μὲ τὰ πρόσωπα. Διότι τὸ Σύνταγμα τοῦ 64 δὲν καθιέρωσε τὴν ισοβιότητα τῶν δικαστῶν ὡς ἀρχὴν θεμελιώδη. Ἄν τὸ Σύνταγμα τοῦ 64 ἦν νόμιμος θεμελιώδης τὴν διάταξιν καὶ ἐπομένως ἀμετάβλητον ὑπὸ τῆς ἀναθεωρητικῆς, δὲν θὰ καθιέρουε διακρίσεις χρονικὰς καὶ προσωπικὰς κατὰ τὴν ἐφαρμογὴν τῆς ἀρχῆς ταύτης. Θεμελιώδεις διατάξεις εἶνε αἱ περὶ Βασιλείας καὶ τῆς διαδοχῆς τῆς, αἱ περὶ τοῦ δημοσίου δικαίου τῶν Ἑλλήνων, αἱ περὶ Βουλῆς, αἱ περὶ Θρησκείας. Ἄλλ' αἱ περὶ ισοβιότητος τῶν δικαστῶν ἦκιστα καὶ ποσῶς. Ἄν ἦσαν καὶ αὐταὶ θεμελιώδεις, θὰ ἐφηρμόζοντο ἀμέσως καὶ ἐπιτακτικῶς. Διότι αὐτὸ εἶνε τὸ κύριον χαρακτηριστικὸν τῶν θεμελιωδῶν διατάξεων, τὸ ἀπόλυτον, τὸ ἐπιτακτικόν, ἡ ἀναγκαιότης, ἡ ἀκαμψία. Αἱ θεμελιώδεις διατάξεις εἶνε ἀρχαὶ ἐφαρμοζόμεναι ἀμέσως, μὴ ὑποχωροῦσαι οὐδὲ εἰς μίαν ὥραν ἀναβολήν, ἢ εἰς οἷον δῆποτε ὅρον ἐκκρεμότητος, ἢ ἐξαρτήσεως ἐκ τινος συνθήκης ἢ περιστάσεως. Φέρουν τὸ κύρος ἀφ' ἑαυτῶν, διότι ἔχουν τὴν γένεσιν τῶν ἐκ τοῦ πνεύματος καὶ συνδέονται στενῶς μετὰ τῶν αἰσθημάτων καὶ τῆς πείρας τῆς ἀνθρωπότητος.

Ἄλλ' ἡ ἀρχὴ τῆς ισοβιότητος δὲν εἶνε ἀπόλυτος. Εἶνε μία ἀρχὴ τὴν ὁποῖαν ἐπινοεῖ ἡ Κυβερνητικὴ τέχνη ἔχουσα ὑπ' ὄψιν τὸ κοινωνικὸν συμφέρον ἐκ τῶν ὑστέρων, οὐχὶ τὴν ἐκ τῶν προτέρων ἀπόλυτον ἀλήθειαν. Ἡ ἀρχὴ τῆς ισοβιότητος στηρίζεται καὶ ὑπάρχει ἐξ αὐτῆς τῆς ἠθικότητος τῶν δικαστῶν. Ἀμα λείψῃ ἡ ἠθικότης, δὲν ὑπάρχει ισοβιότης, δὲν ἔμπορεῖ νὰ στηριχθῇ ισοβιότης. Εἶνε ἔννοια σχετικὴ ἔννοια τόπου καὶ χρόνου τροποποιουμένη κατὰ τὰς ἀντιλήψεις τοῦ τόπου καὶ τοῦ χρόνου.

Ἀλλὰ καὶ ὡς συνταγματικὴ διάταξις δὲν εἶνε θεμελιώδης. Διότι τὴν λέγει τὸ 88 ἄρθρον τοῦ Συντάγματος τοῦ 64 :

«Καθιερωθῶ, λέγει, τὴν ισοβιότητα, ἀλλ' ὑπὸ ὅρους. Καὶ οἱ ὅροι εἶνε νὰ ἀρχίσῃ αὕτη διὰ μὲν τοὺς Ἀρειοπαγίτας καὶ Ἐφέτας μετὰ τετραετίαν, διὰ δὲ τοὺς Πρωτοδικὰς μετὰ ἐξαετίαν, ἀπὸ τῆς δημοσιεύσεως τοῦ Συντάγματος.

Αὐταὶ αἱ διακρίσεις περὶ τὰ πρόσωπα καὶ τὸν χρόνον τῆς ἐφαρμογῆς αἵρουν τὸν χαρακτηρισμὸν τοῦ θεμελιώδους τῆς διατάξεως. Ἄν τὸ Σύνταγμα ἠννόει τὴν ισοβιότητα ὡς ἀρχὴν ἀπόλυτον, θὰ τὴν ἐφηρμόζεν ἀμέσως, ἀνεξαρτήτως προσώπων, ὅπως αἱ περὶ δημοσίου δικαίου καὶ θρησκείας καὶ Βασιλείας. Ἀλλὰ δὲν ἐσκέφθη οὕτω. Οἱ νομοθέται τοῦ Συντάγματος ἐκείνου εἶπον: Δὲν θέτομεν ἀπόλυ-

τον ἀρχὴν, ἀλλὰ σχετικὴν, τὴν ὁποῖαν ἐξαρτῶμεν ἐκ τῆς ἠθικότητος τῶν προσώπων, εἰς τὰ ὁποῖα ἀποδίδεται. Καθιερωθῶμεν τέσσαρα ἔτη διὰ τοὺς Ἀρειοπαγίτας καὶ Ἐφέτας καὶ ἐξ ἔτη διὰ τοὺς Πρωτοδικὰς διὰ νὰ ἀρχίσῃ ὁ θεσμὸς τῆς ισοβιότητος. Αὐτὰ ἰὰ τέσσαρα καὶ τὰ ἐξ ἔτη ἦτο μία ἐπιφύλαξις διὰ τὴν Κυβέρνησιν, ἐν διάστημα μελέτης, διὰ νὰ σκεφθῇ τίνας θὰ ἦσαν ἄξιοι προστασίας τῆς ισοβιότητος καὶ τίνας ἄξιοι ἀποπομπῆς. Ἦτο λοιπὸν διάταξις προσωπικὴ, καὶ οὐχὶ ἀπόλυτος, γενικὴ, ἀπόλυτος. Τῆς προστασίας ταύτης δικαιούνται μόνον οἱ ἄξιοι αὐτῆς.

Τοῦτο ἄλλως τε ἀποδεικνύει καὶ ἡ ἐπὶ τῆς ισοβιότητος συζήτησις τῆς Συνελεύσεως ἐκείνης.

Ὁ Μίλησης εἰς τῶν ἐπιφανῶν δικηγόρων καὶ ρήτωρ ἐκ τῶν ὀλίγων, τοῖς ὁποίοις καὶ σήμερον ἐτι δὲν ἀνέδειξεν ἡ Ἑλλάς ὑπεστήριξεν ὅτι δὲν ἀρκοῦν τὰ τέσσαρα καὶ τὰ ἐξ ἔτη διὰ νὰ ἐξευρεθῶν τὰ πρόσωπα τὰ ἄξια τῆς ισοβιότητος, ἀλλὰ νὰ ἀρχίσῃ αὕτη ἀπὸ τῆς δημοσιεύσεως τοῦ νόμου περὶ προσόντων τῶν δικαστῶν. Δηλαδή ὁ Μίλησης παρέτεινε ἀκόμη τὴν ἀρχὴν τῆς ισοβιότητος.

Ὁ Κόκκινος ἐκ τῶν ἐπιφανεστέρων Καθηγητῶν τοῦ Πανεπιστημίου, κριτικὸς βαθὺς καὶ ρήτωρ ἐπιφανὴς καὶ γνώστης τῆς Ἑλληνικῆς γλώσσης ὑπεστήριξε τὴν πρότασιν τοῦ Μίλησης. Ἄλλ' ὁ Κουμουνοῦρος, Ὑπουργὸς τότε ὑπεστήριξε τὴν ἐξαετὴ δοκιμαστικὴν προθεσμίαν διὰ μίαν παρατηρήσεως βαθείας ἐκ τῆς πείρας ἐξαχθείσης, ἡ ὁποία καὶ σήμερον ἐτι ἔχει τὸ κύρος τῆς ἀληθείας.

Μὴ πιστεύετε καὶ τόσον πολὺ, εἶπε εἰς τὰ προσόντα τοῦ νόμου διὰ νὰ εὕρητε δικαστὰς ἀξιόους τοῦ ὀνόματος καὶ τῆς δικαιοσύνης. Δυσπιστεῖτε εἰς τὰ ἐξωτερικά των τεκμήρια, τὰ ὁποῖα χαράσσει ὁ νόμος. Ὁ Δικαστὴς πρέπει νὰ ἦναι ἀκέραιος, ἠθικός. Καὶ τὰ διπλώματα δὲν κάμνουν τὴν ἠθικὴν, τὴν ἀκεραιότητα. Μεταξὺ δὲ δικαστοῦ ἀνικάνου ἀλλ' ἀκεραίου, προτιμῶ αὐτόν. Διότι ὁ ἀνίκανος διὰ τῆς πείρας θὰ γείνη ἱκανός, ἐνῶ τὸ τὸ διπλωμα δὲν παρέχει τὴν ἠθικὴν καὶ τὴν ἀκεραιότητα.

Τὸ ἄρθρον ἐψηφίσθη μὲ τὴν ἐξαετὴ προθεσμίαν.

Προδῆλως λοιπὸν τὸ ἄρθρον δὲν καθιέρουε διάταξιν ἀπόλυτον, ἀλλὰ κοινὴν σκοποῦσαν μόνον τὸ συμφέρον τῆς κοινωνίας καὶ διὰ δικαστὰς ἀξιόους τῆς ισοβιότητος.

Τὸ ζήτημα λοιπὸν ἐτίθετο οὕτως.

Οἱ ὑπάρχοντες δικασταὶ εἶνε ἄξιοι τῆς ισοβιότητος κατὰ τὸ γράμμα καὶ τὸ πνεῦμα τοῦ Συντάγματος τοῦ 64 ;

Ἡ πείρα τοῦ τεσσαρχικοντισμοῦ διαστήματος ἀπὸ τῆς ἐφαρμογῆς τῆς ισοβιότητος μᾶς ἐμπνέει τὴν πίστιν, ὅτι οἱ δικασταὶ εἶνε ἄξιοι τῆς ισοβιότητος ;

Αὐτὸ τὸ ζήτημα ἔθετο τὸ Σύνταγμα

τοῦ 64 καὶ ὅχι ἂν εἶναι ἢ δὲν εἶναι θεμελιώδης Συνταγματικὴ διάταξις.

Ἄλλ' ὁ κ. Βενιζέλος ὅπως περιφρουρήσῃ ὑπὸ τὰς πτέρυγας τῆς ισοβιότητος τοὺς φαύλους δικαστὰς ἐπέσεισε τὸν κλονισμόν, ὃν θὰ ἐπέφερεν ἐν τῇ συνειδήσει τῶν δικαστῶν ἡ ἰδέα, ὅτι ἡ ισοβιότης δὲν εἶναι σταθερά.

Ἄλλ' ἐπὶ εἰκοσι ἔτη ἐπὶ Ὀθωνος δὲν εἶχομεν ισοβιότητα καὶ εἶχομεν δικαστὰς.

Ἐπὶ δύο ἔτη ἐπεράσαμεν καλὰ κατὰ τὴν Μεσοβασιλείαν.

Καὶ ἐπὶ ἐξ ἔτη μέχρι τῆς ἐφαρμογῆς τῆς ισοβιότητος κατὰ τὸ 1870 εἰδικασταὶ καὶ ἡμεῖς τὴν ἐπεράσαμεν καλὰ.

Μάλιστα κατὰ τὴν ἐξαετίαν τῆς ἐκκρεμότητος ἡ θέσις τῶν δικαστῶν ἦτο τρομερά. Διότι ἐπὶ ἐξ ἔτη οἱ δικασταὶ ἦσαν ὑπὸ ἀγωνίαν. Θὰ τοὺς πάρῃ τὸ σάρωμα ; Θὰ τοὺς ἀφήσῃ ; Ἦσαν μεταξὺ ζωῆς καὶ Χάρου. Ἡ μᾶλλον ἦσαν εἰς τὸ Πουργατώριον κατὰ τὸ θεολογικὸν δόγμα τῆς Ρωμαϊκῆς Ἐκκλησίας, μεταξὺ τοῦ κόσμου καὶ τοῦ Παραδείσου. Τὸ Σύνταγμα τοῦ 64 τοῖς ἔλεγε : Ἐχετε προθεσμίαν ἐξαετὴ νὰ μετανοήσετε, νὰ ἀναβαπτισθῆτε, νὰ γίνητε βέλτεροι ἑαυτῶν. Ἰδοὺ ἡ πύλη τῆς ισοβιότητος. Εἰσθε σκληροκάρδοι καὶ ἐμμένετε εἰς τὴν φαυλότητα ; Θὰ σὰς κρημίσω εἰς τὰ ἐδάφη τῆς γῆς καὶ θὰ ἀποθάνετε ἀφανεῖς. Διότι ἡ Δικαιοσύνη εἶναι ἱερὰ ἀγνή, ἀσπίλος ἀμίαντος καὶ ἀμόλυντος.

Ἀλλὰ τὸ Σύνταγμα τοῦ 1911 καθιέρωσε μίαν ἀρχὴν ὅλως ἀντιθετον.

Εἶπεν εἰς τοὺς δικαστὰς. Κουτσοί, στραβοὶ ὅλοι εἰς τὸν Ἅγιον Παντελεήμονα.

Εἶπε καὶ εἰς τὴν κοινωνίαν. Ὑπέφερες τόσα ἔτη τὸν ἐκφυλισμὸν τῆς δικαιοσύνης. Ὑπόμεινε ἀκόμη. Θὰ σὲ σώτῃ τὸ βδὼν ἔτος τῆς ἡλικίας, ἢ ὁ θάνατος ὁ φυσικός. Ἐω, τότε κραύγαζε τὸ τοῦ φαλμωδοῦ. -- Δικαιοσύνην μάθετε οἱ ἐνοικοῦντες ἐπὶ τῆς γῆς.

Ἡ «Κραυγὴ» θαυμάζει τὸ ἔργον τοῦ κ. Βενιζέλου, τὸ ὁποῖον ἀνοίγει νέαν ἐποχὴν καὶ ἐμβάλλει μίαν ἐλπίδα ζωῆς καὶ προόδου καὶ μὴ τὴν ἀλήθειαν μίαν ἐλπίδα ἐθνικῆς σωτηρίας.

Ἄλλ' ὑπάρχουν ζητήματα, ἐφ' ὧν ἡ «Κραυγὴ» ἐνεκα τοῦ εἶδους τῶν μελετῶν τῆς, ἐσχημάτισε πεποιθήσεις τόσον στερεῶς κολλημένας, ὅσον δὲν ἦτο ὁ χιτὼν τῆς Δηϊανείρας ἐπὶ τοῦ σώματος τοῦ Κενταύρου Νέσσου.

ΚΟΚΚΟΡΗΣ

Παρέλαθε ὀλίγα ἰδιότροπα ὑψίσματα τὸ ἐμποροκραφεῖον Ἰ. Κόκκορη. Οἱ θέλοντες νὰ ἐνδυσθῶσιν ὅλως ἰδιοτρόπως ἄς σπεύσωσιν.